

VIRKSOMHETSSTRATEGI 2013-2017

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET

Bruk strategien!

Mål og retningslinjer for politikken på justis- og beredskapsministerens ansvarsområde presenteres jevnlig for Stortinget i statsbudsjettet og gjennom lovproposisjoner og stortingsmeldinger. Justis- og beredskapsdepartementet skal være et effektivt faglig sekretariat for politisk ledelse og bistå med utvikling og gjennomføring av regjeringens politikk. Som fundament for vårt arbeid har vi utviklet en strategi for perioden 2013-2017.

Vår visjon viser hva vi står for – Vi jobber for rettssikkerhet og trygghet. Vi skal kjennetegnes ved våre verdier integritet, åpenhet og arbeidsglede.

Strategien er et verktøy for å videreutvikle departementet: Ta vare på våre sterke sider og aktivt utvikle oss for å møte nye utfordringer. Vi skal bli et mer effektivt departement. Vi skal bli bedre på bruk av analyse og IKT, vi skal bli bedre til å gjennomføre og samhandle, vi skal sikre bedre styring internt og av underliggende virksomheter, og ikke minst skal vi utvikle mennesker og organisasjon for bedre å nå samfunnsmålene i vår sektor.

Strategien skal være et grunnlag for vår interne styring og prioritering i utviklingen av departementet. Den skal være grunnlaget for en mer helhetlig og samordnet tilnærming til departementets samfunnsoppdrag. Den skal legges til grunn for det daglige arbeid og skal synes i virksomhetsplaner og styringsdokumenter. Strategien skal brukes ved rekruttering og inngå i leder- og medarbeiderkrav og i medarbeidersamtaler. Den skal brukes når vi formidler informasjon om departementet.

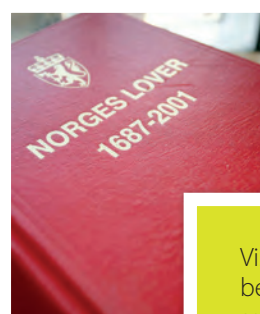
Mange har vært involvert i arbeidet med å utforme virksomhetsstrategien. Jeg vil rette en hjertelig takk til alle som har bidratt! Jeg har tillit til at dette engasjementet fortsetter nå som strategien skal gjennomføres.

Oslo, 20. juni 2013

Tor Saglie
departementsråd

VISJON

Vi jobber for
rettssikkerhet
og trygghet

Visjonen beskriver Justis- og beredskapsdepartementets samfunnsoppdrag og er en overbygning for alt vi gjør. Den uttrykker hva vi ønsker å jobbe for og hva vi vil forbindes med.

Vi ser fremover

Justis- og beredskapsdepartementets omgivelser og rammebetingelser er kontinuerlig i endring. Vi må ta utviklingen innover oss for å stå best mulig rustet til å møte fremtiden. Vi må levere gode analyser og vise vilje til å søke samarbeid på tvers av sektorer når det er nødvendig for å løse komplekse samfunnsproblemer. Som departement må vi ha evne til å lese fremtidens utfordringer og ha evne til å tilpasse oss. Noen viktige faktorer som vil prege Justis- og beredskapsdepartementets arbeidsfelt i de kommende årene er:

DEMOGRAFI

Norge har over de siste årene hatt en markant vekst i befolkningen og vekstraten har vært økende. Statistisk sentralbyrås befolkningsprognose tilsier at vi i femårsperioden 2013-2017 vil få en befolkningsvekst på om lag 300 000 personer – mer enn folketallet i Norges nest største by, Bergen. Nettoinnflyttingen til Norge er den viktigste faktoren bak denne prognosen. Migrasjonen og veksten i befolkningen vil i seg selv øke etterspørselen etter justissektorens tjenester og myndighetsutøvelse. Samtidig får Norge en stadig mer flerkulturell profil med nye krav til måten justissektoren utvikler sine tjenester på.

ØKONOMISK UTVIKLING

Den økonomiske veksten i Europa ventes å forbli særlig lav de kommende årene. Den internasjonale finanskrisen illustrerer den økte sårbarheten som følger av at økonomiene veves tettere sammen, slik at økonomisk uro og tilbakeslag kan spre seg raskere og med større kraft enn før.

Norge har et høyere inntektsnivå enn de aller fleste andre land. Gjennom de siste førti årene har petroleumsvirksomheten hatt stor betydning for utviklingen i produksjon og sysselsetting. Vårt ressursgrunnlag og vår næringsstruktur gjør at vi påvirkes annerledes av utviklingen i framvoksende økonomier enn andre land i OECD-området.

TEKNOLOGI

Den teknologiske utviklingen vil fortsette i et høyt tempo. Det forventes av justissektoren at vi klarer å utnytte de teknologiske mulighetene for å drive mer effektivt, få mer ut av ressursene og sikre bedre tjenester for brukerne våre. Vi ser at antall forsøk på dataspionasje og IKT-hendelser øker, samtidig som samfunnet blir mer og mer avhengig av IKT-systemer.

KRIMINALITETSUTVIKLING

Målt i antall anmeldte lovbrudd har kriminaliteten gått ned de siste ti årene. Dette til tross for at det i samme periode har vært en sterk befolkningsvekst, som ventelig kunne ført til flere anmeldte lovbrudd. Enkelte deler av den alvorlige kriminaliteten synes imidlertid å vokse. Kriminalitetsbildet blir også mer komplekst og sammenvevd, blant annet gjennom mer grenseoverskridende og organisert kriminalitet. Etterforskningen og iretteføringen av saker blir mer ressurskrevende. Dette utfordrer politiets kapasitet, kompetanse og organisering på nye måter.

RETTSLIGGJØRING

Vi har over de siste år sett en utvikling med økt rettighetsorientering og rettsutvikling gjennom domstolene. Det norske rettsvesenet er preget av en omfattende internasjonalisering, der EUs regelverk og internasjonale konvensjoner gjøres bindende for norsk lov. Det er grunn til å tro at disse tendensene vil bli videreført i perioden.

SÅRBARHET I SAMFUNNET

Sikkerhet i samfunnets kritiske infrastrukturer er grunnleggende for samfunnets funksjonsevne og befolkningstrygghet. Sårbarheten i kritiske samfunnsfunksjoner øker blant annet som følge av økt kompleksitet og gjensidige avhengigheter. Energisektoren og cyberområdet gir særlige utfordringer i årene fremover i arbeidet med å sikre robuste tjenester.

TRUSSELBILDET

Trusselbildet vi står overfor er sammensatt og komplisert. Spredning av materiale, teknologi og utstyr til bruk i produksjon av masseødelegglesesvåpen er en økende sikkerhetsutfordring. En rekke staters etterretningstjenester er aktive i Norge. Etterretningsvirksomhet gjennomføres i økende grad gjennom operasjoner i det digitale rom. Trusselbildet er i stadig utvikling både når det gjelder de ulike aktørers intensjoner, mål og metode.

Ansvar, roller og oppgaver

Justis- og beredskapsdepartementet har ansvar for å sikre rettssikkerhet og trygghet for enkeltmennesker og samfunn. Ansvarsområdet er meget bredt og oppgavetilfanget stort. Departementet har ansvar for rettsvesenet, kriminalomsorgen, politi og påtalemyndigheten, redningstjenesten, samfunnssikkerhet- og beredskap, og utlendingsmyndighetene. Vi har ansvaret for samordning av norsk politikk i polarområdene og Svalbardbudsjettet.

Departementet forvalter et totalbudsjett på ca. 30 mrd kroner i 2013 og har ansvaret for et stort antall underliggende virksomheter som omfatter ca. 23 000 årsverk. Disse er av svært ulik karakter når det gjelder størrelse, organisering og oppgaver. En viktig del av departementets ansvar for underliggende virksomheter er å sørge for god styring og hensiktsmessig organisering gjennom tilknytningsform, instruksjer og lovgivning. Departementet har forvaltningsansvaret for om lag 150 lover innenfor den enkelte fagavdelings ansvarsområder og er klageinstans i forvaltningssaker. Departementet har i 2013 om lag 380 årsverk fordelt på ni avdelinger og to enheter.

Justis- og beredskapsdepartementet har samordningsansvar for samfunnets sivile sikkerhet og beredskap. Departementet har en tilsyns- og samordningsrolle, og skal påse at øvrige departementer arbeider systematisk med å ha oversikt over risiko, gjennomfører målrettede tiltak, utvikler solide beredskapsplaner og øver jevnlig. Departementet har ansvaret for samordning av forebyggende IKT-sikkerhet i sivil sektor og skal videreutvikle og styrke denne.

Krisestøtteenheten er faglig og administrativt underlagt Justis- og beredskapsdepartementet, har døgnberedskap og skal ha oversikt over og analysere situasjonsbildet i krisesituasjoner. Enheten har ansvar for å bidra til kompetansehevingstiltak på krisehåndteringsfeltet på departementsnivå.

Departementet skal sikre norske interesser i forbindelse med politikk- og regelverksutvikling i EU, Europarådet, FN og andre internasjonale organisasjoner. Vi skal følge opp internasjonale forpliktelser, bidra til fredsbevarende virksomhet og rettstatsoppbygging, ivareta grunnleggende menneskerettigheter, arbeide for en mer effektiv justissektor samt bidra til et godt nordisk og nordisk-baltisk samarbeid.

Lovavdelingen har en særskilt rolle som juridisk ekspertorgan for regjeringen og sentralforvaltningen. Lovavdelingen skal ivareta høy kvalitet på lov og regelverksutvikling.

Departementet er faglig sekretariat for politisk ledelse, og skal gi faglig grunnlag for utvikling og formidling av politikk. Departementet forbereder og utarbeider proposisjoner, forskrifter, meldinger, svar på spørretimespørsmål, kongelige resolusjoner, handlingsplaner og strategier, samt talepunkter, utkast til svar på mediehenvelser og ulike innlegg for statsråden og øvrig politisk ledelse.

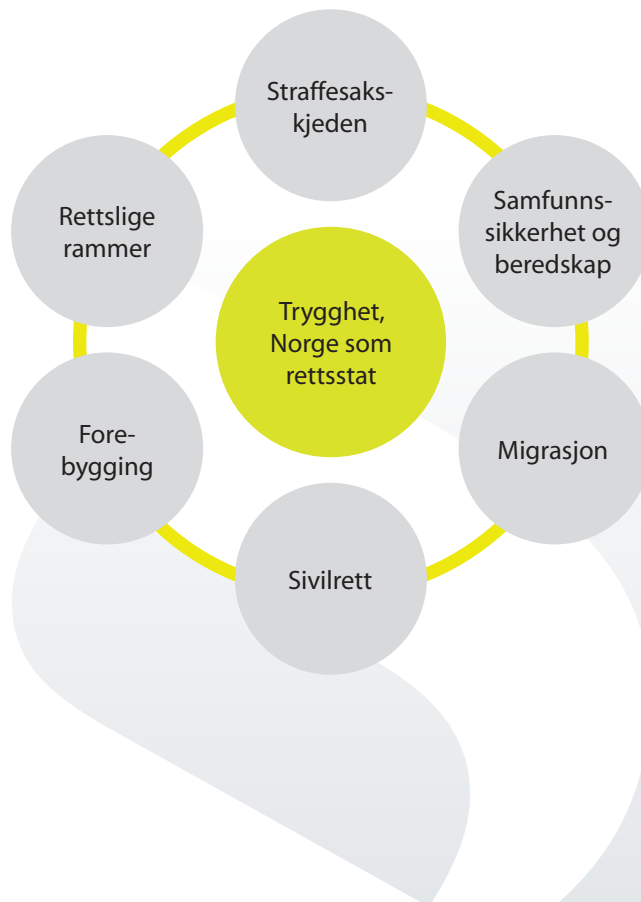
Departementet har ansvaret for å gjennomføre vedtatt politikk på justis- og beredskapsministerens ansvarsområde. Dette omfatter myndighetsutøvelse og etatsstyring samt oppfølging overfor organisasjoner, borgere, næringsliv, kommuner mv. i tråd med god forvaltningsskikk og politiske signaler.

Vi har ansvar for straffesakskjeden, migrasjon, sivilrett, forebygging, utvikling av rettslige rammer og samfunns-sikkerhet og beredskap. Dette er viktige områder som har stor betydning for samfunnet og enkeltmennesker.

Departementet skal ta initiativ til utviklings- og effektiviseringstiltak og sørge for gjennomføring og oppfølging av tiltakene.

Effektiv kommunikasjon er en viktig og integrert del av Justis- og beredskapsdepartementets virksomhet. God kommunikasjon er viktig for departementets omdømme. Det bidrar til kjennskap til vår virksomhet og til at vi oppnår våre mål og prioriteringer. Utgangspunktet for departementets kommunikasjonsarbeid er Statens kommunikasjonspolitikk og de fem prinsippene for god kommunikasjon som er nedfelt der: Åpenhet, medvirkning, nå alle, aktiv og helhetlig. Godt språk er en forutsetning for god kommunikasjon.

Som arbeidsgiver skal departementet arbeide strategisk med utvikling av mennesker og organisasjon.

ANALYSE OG UTVIKLING

Våre omgivelser og rammebetingelser er kontinuerlig i endring. For å løse våre oppgaver må vi ta innover oss den utviklingen som skjer, både nasjonalt og internasjonalt. For å fylle vår rolle som faglig sekretariat for politisk ledelse og rollen med å styre underliggende virksomheter, må vi kunne analysere komplekse sammenhenger og ha kunnskap om hvilke samfunnsmessige effekter virkemidler og tiltak gir. Dette forutsetter en god balanse mellom ressursbruk knyttet til kortsiktige og langsiktige oppgaver.

MÅL

- Har gode analyser av utviklingen innenfor våre ansvarsområder.
- Har gode analyser av tverrsektorielle utfordringer.
- Har forskning og kunnskap om hvilke samfunnsmessige effekter virkemidler og tiltak gir.

HOVEDGREP

- Vi skal utføre policy-analyse og verdivurderinger ved utforming, valg og gjennomføring av viktige tiltak.
- Vi skal utrede konseptvalg ved investeringer og utrede alternativer og økonomiske konsekvenser ved lovendringer og større tiltak.
- Vi skal bygge kompetanse og avsette tilstrekkelig ressurser til analyse og utvikling i alle avdelinger.
- Vi skal ha god samhandling mellom departementet og underliggende virksomheter når det gjelder analyse innenfor våre ansvarsområder.
- Vi skal skape arenaer for utveksling av kunnskap innenfor hele sektoren.
- Vi skal evaluere for kontinuerlig å forbedre justissektorens oppgaveløsning.

STYRING

For å sikre effektivitet og kvalitet i utførelsen av samfunnsoppdraget, er det viktig med god styring. God styring bygger på vurdering av risiko, tydelige mål, avviksrapportering og analyse av resultatene.

Vi styrer gjennom mål- og resultatkrav, lovgivning, fullmakter, instruksjoner og organisering.

MÅL

- Styrer strategisk gjennom dialog med etatene og virksomhetene om utfordringer og tiltak.
- Gjennomfører styring som er resultat- og kunnskapsorientert og bidrar til prioritering og optimaliserer ressursbruken.
- Styrer for å nå konkrete resultater og samfunnsmessige effekter.
- Har styring som ivaretar samhandling på tvers av etater og departementer der det vil gi best samfunnseffekt.
- Har styring basert på vurdering av risiko og vesentlighet.

HOVEDGREP

- Vi skal videreutvikle mål- og styringsparametre for sektor.
- Vi skal etablere et helhetlig styringssystem internt og mot virksomhetene.
- Vi skal etablere en omforent rollebeskrivelse internt i departementet.
- Vi skal systematisere oppfølgingen av rapporteringen fra underliggende virksomhet.

GJENNOMFØRING

Vi skal sikre at politiske vedtak gjennomføres, slik at de gir ønsket samfunnsmessig effekt. Vår oppgave er å sikre at beslutninger og planer gjennomføres i alle ledd.

I kjølvannet av rapport fra 22. juli-kommisjonen (NOU 2012: 14) er styrket gjennomføringsevne ettertrykkelig satt på dagsorden. Dette følges opp i Meld. St. 21 (2012-2013) «Terrorberedskap» hvor det står at vi skal skape en kultur som preges av gjennomføringsevne og at vi skal identifisere tiltak som kan styrke gjennomføringsevnen. Dette gjelder generelt, ikke bare innen sikkerhet og beredskap.

MÅL

- Har god gjennomføring av politiske vedtak ut i ytterste ledd, slik at de gir ønsket samfunnsmessig effekt.

HOVEDGREP

- Vi skal bygge kultur for gjennomføring gjennom tydelig ledelse og plassering av ansvar og myndighet.
- Vi skal utvikle rutiner internt og mot sektor slik at tiltak gjennomføres innenfor fastsatte frister, og at ansvaret plasseres på riktig sted.
- Vi skal utarbeide realistiske planer for gjennomføring av tiltak.
- Vi skal prioritere mellom tiltak og styre ressurser raskt ved behov for omprioriteringer.
- Vi skal etablere effektive beslutningsprosesser, både i tempo og kvalitet.
- Vi skal evaluere gjennomførte tiltak for å undersøke om de gir ønsket samfunnsmessig effekt.

SAMHANDLING

Samhandling på tvers av avdelinger og faggrenser er nødvendig for å nå målene på departementets forvaltningsområde. Det gjelder spesielt for å sikre effektivitet i straffesakskjeden.

Det er viktig å styrke samhandlingen med andre departement og samarbeidspartnere for å sikre at fastsatte mål nås.

Vår samordningsrolle innen samfunnssikkerhet krever særskilt oppmerksomhet. Med et tydeliggjort tilsyns, pådriver- og samordningsansvar, skal vi påse at øvrige departementer arbeider systematisk med å ha oversikt over risiko, gjennomfører målrettete tiltak, utvikler solide beredskapsplaner og øver jevnlig.

MÅL

- Tar ansvar for helheten i departementets oppgaver.
- Deler kunnskap og «beste praksis».
- Respekterer andre samfunnsaktørers roller og ansvar.
- Tar initiativ til å samordne og samhandle ved behov.

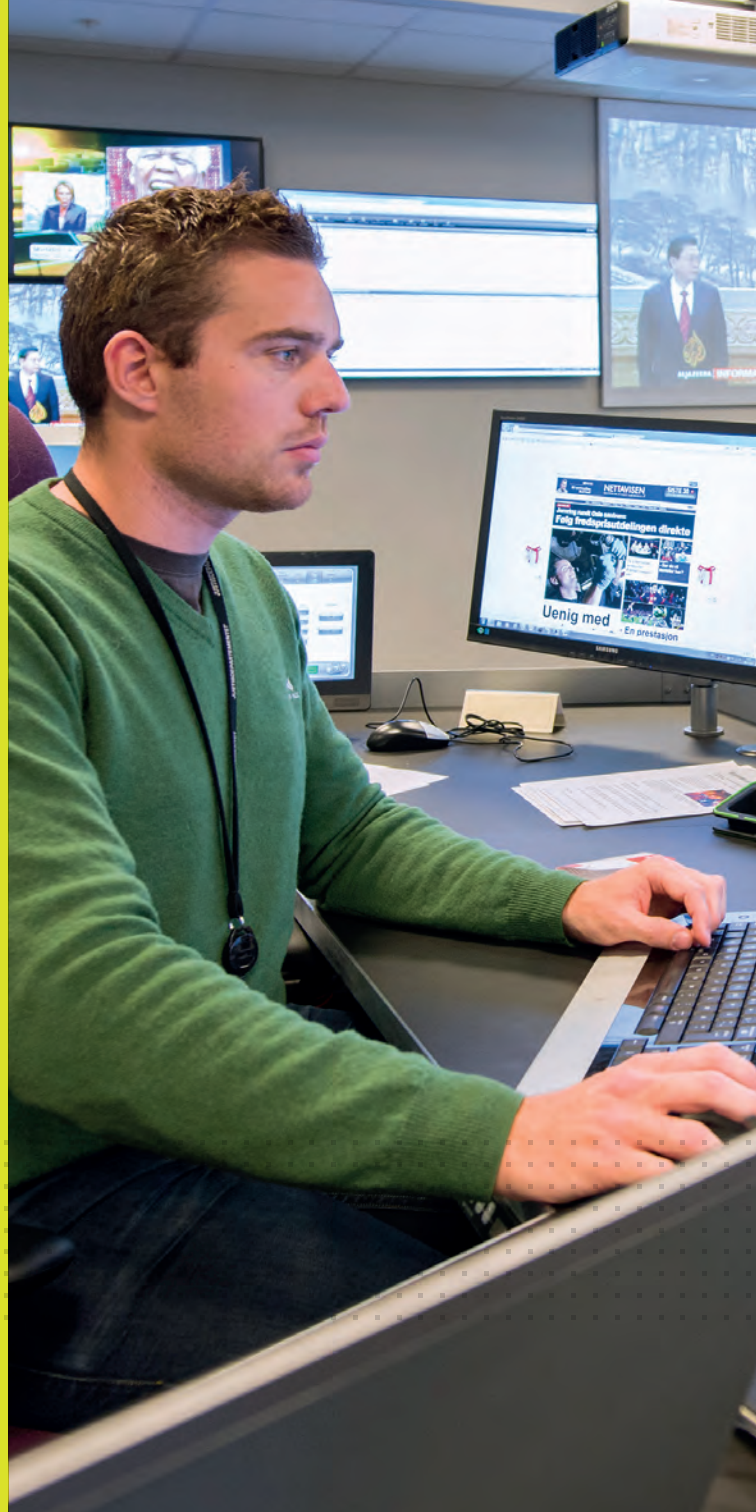
HOVEDGREP

- Vi skal etablere en kultur for samhandling ved å sette felles mål på tvers av avdelinger og sektorområder.
- Vi skal samarbeide i utredninger av store saker som berører flere avdelinger og departementer.
- Vi skal samarbeide på tvers av fagområder (juridiske, økonomiske, IKT og administrative forhold) i all vår saksforberedelse for å sikre god gjennomføring.
- Vi skal delta aktivt på internasjonale arenaer for å bidra og påvirke innenfor våre ansvarsområder.
- Vi skal ta i bruk mulighetene som ligger i det nye intranettet, slik at det utvikles til å bli en god intern kommunikasjonskanal.

STRATEGISK BRUK AV IKT

IKT er en viktig del av strategisk planlegging og gjennomføring i justissektoren, og et viktig verktøy for realisering av politiske vedtak, effektiv oppgaveløsning, samhandling og bedre tjenester til innbyggere og næringsliv.

Bedre og mer helhetlig IKT-styring skal gi grunnlag for strategiske beslutninger om innsatsområder og prioriteringer på IKT-området.

MÅL

- Bruker IKT for å oppnå effektiv samhandling, god informasjonssikkerhet og god styrings- og beslutningsinformasjon.
- Er proaktiv i bruken av relevant teknologi for å utføre oppgaver mer effektivt og nå våre mål.

HOVEDGREP

- Vi skal bygge kompetanse og kunnskap om de mulighetene IKT gir for virksomhetsutvikling og tjenesteproduksjon.
- Vi skal etablere, benytte og videreutvikle en styringsmodell for IKT-området i justissektoren.
- Vi skal sørge for kobling mellom fag, budsjett og bruk av teknologiske løsninger nasjonalt og internasjonalt.
- Vi skal delta aktivt i det internasjonale arbeidet på IKT-området.
- Vi skal vektlegge brukervennlighet og tjenesteinnovasjon.

UTVIKLING AV MENNESKER OG ORGANISASJON

Menneskene er departementets viktigste ressurs. Samfunnet og forventningene til departementet er kontinuerlig i endring. Arbeidet med utvikling av mennesker og organisasjon må planlegges og gjennomføres i lys av dette.

Konkurransen om kompetent og engasjert arbeidskraft er økende. Kravene til vår evne til å konkurrere om, utvikle, engasjere og beholde gode medarbeidere skjerpes.

Organiseringen av departementet samt utviklingen av arbeidsformer og rutiner er viktig for en effektiv oppgaveløsning og ressursutnyttelse.

MÅL

- Arbeider strategisk med utvikling av mennesker og organisasjon slik at vi mer effektivt kan nå våre mål.
- Har en organisering og arbeidsform som er dynamisk og tilpasset endringer i omgivelsene.
- Har ledere og medarbeidere med rett kompetanse.
- Tilpasser HR-strategi og tiltak til utviklingen i samfunnet og egen organisasjon for best mulig måloppnåelse.

HOVEDGREP

- Vi skal utarbeide og implementere handlingsplaner på følgende områder:
 - Ledelse og medarbeiderskap
 - Strategisk kompetanseutvikling
 - Rekruttering
- Vi skal sette HR-funksjonen og alle lederne i stand til å arbeide strategisk og systematisk med HR over tid.
- Vi skal sikre en hensiktsmessig organisering og oppgaveløsning.

Justis- og beredskapsdepartementets verdier

Verdiene gir retning for hvordan vi jobber og opptrer i det daglige.

INTEGRITET

Vi fremmer Grunnlovens verdier demokrati, rettsstaten og menneskerettighetene.

Vi holder fast ved vår faglighet.

Vi setter mål og tar ansvar for å slutføre saker.

Vi har god rolleforståelse.

ÅPENHET

Vi involverer hverandre og deler informasjon.

Vi kommuniserer tydelig og har god kommunikasjonsflyt.

Vi har takhøyde for meningsutveksling og faglig uenighet.

Vi har åpne og synlige beslutningsprosesser.

Vi er åpne for nye ideer, endring og utvikling.

ARBEIDSGLEDE

Vi viser engasjement i eget og andres arbeid.

Vi samarbeider for å løse oppgavene best mulig.

Vi viser raushet og tar hensyn til hverandre.

Vi er inkluderende og imøtekommende.

Utgitt av Justis- og beredskapsdepartementet juni 2013

Design: Konsis

Foto: Side 1: Avantor og iStockphoto/Paul Kooi.

Side 2: Fredrik Varfjell, NTB Scanpix.

Side 3: Morten Rakke (brannmann), øvrige bilder av NTB Scanpix.

Side 8–18: Olav Heggø, Fotovisjon.

Trykk: Departementenes servicesenter 06/2013 - opplag 600